

For en tid tilbake oppholdt Turid Veber seg i Lima, Peru, med oppdrag for de norske «Svalenes» som driver en skole der. Da oppdraget var fullført, valgte hun å bo i ni måneder sammen med inca-indianernes etterkommere i slumstrøket Villa de Buenos Aires. I to artikler formidler hun i samarbeid med forfatteren Idar Kristiansen-noen av sine inntrykk til VI MENN'S lesere.

noenlunde, gravde de grøfter på kryss og tvers mellom hyttene, slik at de kunne tømme pottene sine og den søpelen som var uspiselig for griser og høns. Men det som hadde vært et tilfredsstillende system i fjellene, viste seg å bli til et helvete for dem i byen. Jorden var hard og tørr og død og trakk ikke til seg fuktigheten, og overalt var den flat, bare flat. Det fantes ingen liten skråning hvor avføring, blikkbokser og gamle filler kunne forsvinne. Renovasjonssystemet brøt fullstendig sammen. Grøftene var for grunne og fløt over sine bredder.

I forstningen var det gangstier mellom rennene — det hadde vært plan i arbeidet — nå fløt den ene grøftens innhold sammen med den andres. Alt som var tilbake av plass på jorden var en gjorme av urin og søppel og fordervet muld.

Om natten syntes Villa de Maria bare som en svart rullegardin med bittesmå, spredte huller som slapp ut lys. Lysprikken skrev seg fra de få hyttene der man ikke var nødt til å spare for meget på parafinen, eller fra dem hvor det bodde én som i fortvilet tross mot sin skjebne forsøkte å tilegne seg lese-kunstens hemmeligheter.

Selv var jeg kommet fra den andre siden av kloden, og bodde under Sydkorset i en hytte som hadde en trevegg og tre porøse murvegger og et tak av bambus. Aldri før hadde jeg levd så ensomt. Jeg var redd for mørket og for rottene, og fikk ikke sove på grunn av loppene.

I Esperanzas hytte var det mørkt, fordi min nabo og eneste venn sov. Jeg søkte trøst i tanken på henne, og følte meg mindre ensom og mindre fylt av angst. Om et par timer ville det gry av dag. Straks hun var oppe og ute, ville jeg høre det. Og så ville jeg kjenne meg

get enkelt: Det er bedre å få litt hjelp til ti barn, enn ingen hjelp til ni.

Presten presenterte meg for kirkens ord og kirkens syn, og viftet meg av.

Esperanza mottok det jeg hadde å fortelle i tankefull taushet.

Hun hadde forlatt sin jord og sine slektninger da hun var atten år. Hun ville følge med den mannen hun elsket. De avla løfte for Guds åsyn om at de skulle elske hverandre i gode og onde dager, og arbeidet i sitt ansikts sved. Han var en sværvokst mann med sterke armer og grove, harde never. I de onde dagene elsket han henne, arbeidet for henne om dagen og våket over henne om natten når hun sov i armene hans. De bodde i byens triste slum og visste ingenting om morgendagen. Men de klynget seg ikke til falske forhåpninger og var seg bevisste at det verste kunne skje. Det eneste de hadde å stole på var Gud og sin kjærlighet til hverandre.

Og umerkelig ble den ene dagen bedre enn den andre. Da de hadde avlet syv barn, flyttet de til Villa de Buenos Aires, et av Limas «bedre» slumstrøk, og bygde seg hus av bastmatter. Det hele hadde vært som en stille soloppgang, så de til hverandre.

Så kom de gode dagene. De bodde i eget hus, og selv om han ikke hadde helt fast arbeid, fikk han stadig såpass mange jobber at de ikke behøvde å engste seg. Så godt hadde de fått det at de begynte å snakke med hverandre om adspredelser. Begge hadde lært å lese og regne, den siste ferdigheten hadde de hatt nytte av i de onde årene.

For Esperanza betydde adspredelse at hun kunne begynne å lese, ikke bare aviser og oppslag, men også bøker. Hun bar med seg hjem til skuret tykke verker om kjærlighet og heltemot.

Møte i Peru

Av Turid Veber
og Idar Kristiansen

De to sandfjellene ligger på hver sin side av veien som fører fra Lima og innover i landet. Villa de Maria ligger på den høyre side og Villa de Buenos Aires på den venstre.

De som bor i disse slumstrøkene er alle opprinnelig kommet ned fra fjellene. Noen hadde fortalt dem at i den store byen var det arbeid for alle. Der kunne de tjene penger slik at de kunne kjøpe brød til ungene sine, og kanskje sko. Men ingen hadde fortalt at byen ikke hadde plass til dem. Og om de også hadde hørt det, ville nok den enkelte ha tenkt som så at jeg, jeg har jo bare en ganske liten familie. Det ordner seg nok. Kanskje de visste at det bodde tre millioner mennesker i Lima, og i så fall var det vanskelig å skjønne at der ikke skulle finnes plass for seks-syv mennesker til.

I løpet av de siste årene hadde menneskestrømmen mot Lima øket sterkt. Fylte av drømmer og håp vandret indianerne den lange veien fra fjellene ned til den forjettede by. Fordi ingen anvisste dem sted hvor de kunne slå seg til, tok de seg selv til rette. For den første lønningen kjøpte de seg bambusmatter og skaffet seg materialer til sine skur. Hvis det ellers gikk bra for dem i byen,

kjøpte de seg siden en madrass og en primus.

Inne i byens sentrum slo de seg til på rivetomter og løkker. Og byens myndigheter fortalte dem at de bodde ulovlig, at de ikke hadde noen rettigheter fordi de ikke var borgere av byen, og at de måtte flytte på dagen når den beskjedne kom.

Men de som hadde sittet i jordhyttene sine oppe i fjellene og tenkt på at de jo bare var en liten familie, var til sammen blitt noe slikt som en drøy million mennesker. Myndighetene skjønte etter hvert at selv om man sa til en million mennesker at de måtte gå sin vei, så gikk de ikke sånn uten videre. De styrende i hovedstaden valgte å slå opp et plankegjerd rundt dem. Da så man dem i alle fall ikke. Og slik, i sin grisebinge av elendighet, fikk de bo. Tett innpå hverandre, godt skjult og avstengt.

Inne bak plankeveggene sydet menneskevrømmelen. Mens bingens beboere fremdeles hadde et rimelig håp om å kunne regulere sin tilværelse sånn

friere og mer modig enn kanskje noen gang før i mitt liv.

Utpå dagen, mens vi stekte vafler på jernet jeg hadde med meg hjemmefra Norge, fortalte Esperanza meg om mannen som gikk fra henne, etter at jeg først fortalte om presten jeg møtte dagen før. Han hadde snakket om kirkens vanskeligheter, og jeg hadde sagt noe om slumstrøket Villa de Buenos Aires. Han var ikke særlig interessert, og sa at verdens nød var Guds straff. Straff for menneskenes umoralske liv, straff fordi menneskene underkaster seg kjødets lyst og glemmer Guds ord. Når vi ser på nøden, hadde han sagt, kan vi lese oss til hvor stor synden er.

Jeg hadde fortalt at i Villa de Buenos Aires hadde jeg mange naboer som var forlatt av sine menn. De satt fast i skitten med mange barn som helst skulle leve opp, og trengte hjelp til å få dekket sine mest elementære livsbehov. Så gjorde de plass ved siden av seg i sengen til en mann som ville gi dem litt brød når morgenen kom. For de fleste av disse kvinnene var regnestykket me-

Han var mest glad i de levende helter. Menn som ham selv, som etter dagens slit tok seg et velfortjent glass pisco, ble lykkelige og forsikret hverandre at de sannelig var menn for sine hatter.

Men det kom også kvinner til kaféene, kvinner som ikke behøvde å være hjemme hos ungene sine og som slett ikke ønsket bare å lese om kjærlighet. Og mennene overgikk hverandre i mandighet og utkjempet munter, løslupne, vennlige kamper om kvinnenes gunst. Kvinnene hvinte og slo etter dem og holdt blusene sammen, og kjefte dem hjem til kjerringer og unger. Horebukkene! Mennene skjønte godt hvem som virkelig ble avvist og hvem som ikke bli det.

Esperanzas store mann ble ikke avvist. Brennevinet gjorde ham het og glemson. Hans store, harde hender ble grådige. Og sånn er det, at ingen kvinne avviser hender som vet hva de vil ha og hvor de kan finne det.

Esperanza leste om kjærligheten og tenkte vakre tanker — som man skal når man er kvinne og venter barn. Hun hadde ikke omgang med mange, for de andre kvinnene i Villa de Buenos Aires

unngikk henne på en underlig måte. Det gikk en tid før hun skjønnte hvorfor.

Da hun fortalte mannen sin at hun ventet deres åttende barn, bruste all hans edru, dårlige samvittighet ut av ham, og han skrek at ungen var ikke hans, nei! Trodde hun ikke at han skjønnte den tilhørte en av disse gringoenene som var kommet og som kvinnene fløy av seg bena etter. De kunne dra seg hjem igjen, og ikke sette unger på ærlige menns kvinner!

Esperanza tenkte som så at dersom hun ikke mer snakket med de fremmede, ville han, mannen hennes, skjønt at han hadde tatt feil. Og så ville han komme og være som før. Stor og litt klosset, men varm og rar. Om natten ville han kanskje gråte og legge hodet mot brystet hennes, og hun ville

ESPERANZA

Villa de Buenos Aires er et slumstrøk i Lima. Hit har incaindianernes og spanjernes felles etterkommere søkt fra fjellene i tusenvis. En av dem var Esperanza, som gav avkall på det evige liv for at hun og hennes åtte barn skulle få det litt bedre her på jorden...

stryke ham over det svarte håret. Slik ville de alltid sammen danne en front mot den verden som ville dem ond.

Men det var ikke han som kom. Hans kvinne fra kneipen kom, og hun hentet alle tingene hans.

– De tar faren fra åtte barn, sa Esperanza.

– Syv, mener De vel, svarte gjesten og så på Esperanzas bulende mave.

Da hjalp Esperanza henne med å pakke.

Da Paulo ble født, sendte Esperanza bud etter faren. Hun møtte ham i døren og holdt gutten fram mot ham.

– Her er gringoens sønn, sa hun. Og den store, mørkhudete mannen bøyde seg og rørte ved den bittelille kopien av seg selv. Gutten brølte.

Forts. side 68

Esperanza sammen med sin Roberto utenfor hytteveggen. Lille Paulo residerer for anledningen på Turid Vebers fang.

Pris-sensasjonen 1973

nye Lada, romslig 5 seter,
4 dører, 65 hk • robust
familiebil med
italienske linjer,
Bare kr 24 900

Leverert Oslo

Reklamasjonsrett: 1 år inntil 20.000 km

AVBETALING - på nye og brukte biler!

Kupong: Send meg omgående Deres brosjyrer og testreportasjer. Oppgi samtidig nærmeste forhandler og serviceverksted.

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

KONELA NORGE
BIL A/S

Youngstøvet 5 - Oslo 1 - tel. 22 27 70 Service- og bruktbilavdel.
Tretschmøgt. 19 B, Oslo 4 - tel. 22 70 00 - 22 73 44

SALG OG SERVICE OVER HELE LANDET - KONTAKT NÆRMESTE FORHANDLER

Japans syke...

fra side 62

viklingsområdene i provinsen, og tomteprisene har følgelig røket i været. Motstandere av Tanaka-planen frykter at man med den bare vil oppnå én ting: Å spre forurensningsproblemene utover hele øyriket.

En av motstanderne er professor Jun Ui. Han er overbevist om at Tanaka-planen ikke vil kunne overvinne de menneskefiendtlige følgene av den japanske kapitalismen. Han tror snarere den vil forsterke dem. Den fjerde år gamle naturvernforskeren uttaler følgende:

— Vi er nå vitner til Japans undergang. Japan kommer til å begå selvmord hvis ikke folket snart setter seg opp mot industrimagnatenes overmakt. Vår situasjon burde være en advarsel for hele verden. ■

Mote i Peru

fra side 65

— Han skriker når han ser far sin, sa Esperanza.

Siden så hun ikke mannen. I forstningen gikk de eldste barna på besøk til ham og hans nye kvinne. Men så sluttet de med besøkene og ville ikke fortelle henne grunnen.

Da Paulo var tre år, kom Roberto. Han murte for folk på fritiden sin og kom til Esperanza for å hjelpe henne med det nye huset hun skulle bygge. Når det mørknet og han ikke lenger kunne se å legge stein på stein, satt han en stund og pratet for han gikk. Først pratet de om alt mulig, slik folk gjør i alle begynnelser, men siden ville han bare snakke om kjærlighet. Da hun ikke svarte ham på det, sa han:

— Du trenger en mann, Esperanza. En til å hjelpe deg med alt dette. Jeg er ikke så stor og har ikke så store hender som mannen din hadde. Men mine er like sterke.

Hun måtte gi ham rett i det. Og så bygde han videre, kveld etter kveld.

Ungene ble glad i ham og kalte ham onkel. Paulo sa pappa, for slik trodde han at det var.

— Jeg har avlagt mitt løfte til Gud om bare å leve med én mann i alle dager, forsvarte Esperanza seg.

— Sa Gud noe om hvordan du skulle klare deg med åtte barn etter at mannen din gikk fra deg? spurte fristeren Roberto.

Esperanza fortalte at hun sendte bud til mannen sin og sa at dersom han ikke kom tilbake innen en måned var gått, tok hun seg en annen. Han kom ikke, og Roberto flyttet inn.

— Ifølge Guds tjener som jeg traff i går, sa jeg, — så syndet du og tapte ditt evige liv den dagen.

— Ja, svarte Esperanza. — Presten vet nok best, for han har tatt eksamen i Gud. Bortsett fra det, mente jeg at jeg hadde inngått en avtale med Gud og at den bare angikk Ham og meg. Men jeg forstår at jeg brøt den avtalen, og da nytter det jo ikke. Ett år etter at Roberto flyttet inn, brøt jeg mitt løfte til Gud om aldri å elske Roberto med min sjel.

Over til side 71

Møte i Peru

fra side 68

— Det var en ettermiddag. Hele dagen hadde vært så rar og rastløs. Jeg satt i doråpningen og lurte på hva det var som feilte meg da jeg fikk se Roberto komme over engen på den lille gangstien nede ved El Rio. Det var som en streng brast i meg. Uten egentlig å ville det, møtte jeg ham og sa at jeg elsket ham og at jeg hadde ventet på ham hele dagen. Han loftet meg opp og bar meg hjem, som den falne kvinne jeg var.

Vi hadde stekt vaffer. Esperanza gråt litt, og vi følte oss begge ulykkelige. Jeg tror ikke Esperanza egentlig gråt over sin tapte evighet. Det evige liv hadde hun gitt avkall på for å få det litt bedre her på jorden. Det var en handel. Hun var fullt ut villig til å betale hva det kostet at hun og åtte unger kunne sove rolig om nettene fordi sulen ikke plaget dem.

Hun pusset nesens i forklesnippen. — Det hender en sjelden gang, sa hun, — at Herren i huset er mer barmhjertig enn tjeneren. Jeg håper det er slik i Guds hus.

Hun bad meg legge hånden på maven hennes, for nå sparket han, Robertos barn.

Og mens ungen trommet i vei, glemte Esperanza at hun muligens ville finne himmelens porter stengte. Når den dagen kom.

(Forts. neste uke)

Sementstøvelen

fra side 45

sant? Og nå forsøker vi å stenge dem ute.

Jeg lyttet med et halvt øre til svadren, og omsider kom han til saken: — Det er enkelt nok å få dem på flyet der nede. Problemene melder seg først når de skal forbi toll- og immigrasjonsfolkene her hjemme. Du skal finne ut for meg hvordan man på Heathrow flyplass kan komme seg bort til flyet og tilbake uten adgangskort.

— Det er umulig! sa jeg. — Det kan rett og slett ikke gjøres.

— Sludder, sa han kort.

— Du ber meg snuse omkring på flyplassen for å finne en måte å lure myndighetene på. Blir jeg knepet, hører jeg i fengsel, og dessuten blir flyselskapsbevilningene mine inndratt, hvilket betyr slutten for byrået mitt.

— Det betyr slutten hvis du ikke gjør jobben. Du får bare være forsiktig.

— Det er altfor risikabelt, gjentok jeg.

Han så meg rett inn i øynene. Blikket var mykt, men spottende. — Sett at purken finner fingeravtrykkene dine i det tomme huset?

— Det gjør de ikke.

— Jeg sa, «sett at».

Jeg likte ikke den retningen samtalen hadde tatt. — I så fall blir navnet mitt koplet sammen med Chapman-saken.

Reisen viftet med sigaren, og smilte fra øre til øre. — Ikke bare det. De kunne kanskje komme til å tro at det var du som hjalp ham på frifot.

Han reiste seg, gikk bort til barskapet, og rotet litt omkring med en is-

klype. Isklypen fattet rundt et pjoletterglass. — Drar du kjensel på dette? Du fikk en drink av det for noen dager siden.

Isklypen grep fatt i innvøllene mine. — Du bed meg altså en drink for å få meg på kroken!

— Jeg lar ikke en sjanse gå fra meg, Spider. Jeg tenkte at jeg en vakker dag kunne komme til å få bruk for fingeravtrykkene dine, men jeg trodde ikke at behovet skulle melde seg så snart.

— Og hva har du nå tenkt å gjøre med glasset?

— Sette det i kjøkkenet, og la politiet få et vink om at de overså noe.

Kanskje var ikke den flyplassjobben så ille når alt kom til alt.

De neste par dagene krystet jeg et vell av informasjoner ut av mine bekjente innen luftfartsbransjen. Jeg forbannet Reisen, men visste hva jeg hadde i vente om jeg ikke gjorde som han ville. Reisens sendebud kom til fastsatt tid — klokken ti en morgen.

En fru Burns ble meldt. Det forbausset meg, jeg hadde ventet en mann. Hun var iført smarte, blå slacks og innsvinget jakke i militærsmitt. En senepegul alpemelue satt kjeikt på snei på det lange, utslåtte håret. Hun var nesten til å spise opp, og virket mer avslappet enn da jeg så henne første gang på Reisens kontor.

Jeg lå hånden under fru Burns' albue, og førte henne galant ut av kontoret. Jeg steg i mine ansattes anseelse da vi passerte dem.

Utenfor, korrekt plassert ved et parkometer, stod en olivengrønn E-Type. Vi satt en stund uten å si noe, og til slutt var det jeg som brøt tausheten. — Jeg kommer ikke til å kalle deg fru Burns. Hva er fornavnet ditt?

— Penny. Du går rett på sak, må jeg si.

— Egentlig ikke, men vi må nytte tiden. Og før eller senere ville vi ha blitt dus likevel.

Hun var så tiltrekkende og kvinnelig, at jeg måtte minne meg selv om at hun jobbet for Reisen.

— Hvordan i all verden har Reisen klart å få fatt på deg? spurte jeg, idet vi nærmet oss Knightsbridge i en rekke krappe, men trygge manøvrer.

— Du er rett på sak. Jeg søkte den ledige stillingen. Han trengte en sekretær, og jeg er sekretær.

Enkelt og liketil. Hvor mange sekretærer kjørte rundt i biler som hennes olivengrønne drøm, og hadde klokke-

Over til side 72

Ukens crux

av Lars Larsen

1. pr. «Skakbladet» 1939

Kc5, Dg8, Th6, h4, Lg2, g5.

Sf8, d5, Ba6, b4, b3, e7

Ka7, Dg7, Td8, f5, Lg3, d3.

Sc6, e5, Ba4, d2

Hvit trekker og setter matt i to trekk. Løsning neste side.

Hvorfor leser du fortsatt skoleannonser?

Når du ikke har fått bestemt deg for å gjøre noe med utdannelsesplanene dine, gjør du klokt i å spørre deg selv hvorfor.

At du er redd for at det skal bli hardt å gå på skolen ved siden av jobben, forstår vi. Det blir heller ingen dans på roser. Bare ikke gjør det verre enn det er. Det er tusener som deg, som gjennomfører sin videre utdanning til tross for at de har jobb og familie å ta hensyn til.

Spørsmålet er om du virkelig vil, ikke om du kan.

ALLMENNUTDANNELSE

Skoleplanen Allmennstudier gir detaljerte opplysninger om bl. a. følgende kompetansegivende kursgrupper.

9-årig skole (8. og 9. klasse)**
Da mange videregående skoler ikke krever komplett 9-årig skole, tar mange bare de fagene de er interessert i, ofte de skriftlige fagene.
Gymnas (økonomisk gymnas)**
Deleksamensordningen gir også her anledning til å ta eksamen i de fag man ønsker uten å ta komplett eksamen artium.
Universitetsforkurs*
Filosofi til forberedende prøve (examen philosophicum). Universitetsforkurs i matematikk (tilsvarer Fo 1—2).

Alle de enkeltkursene som inngår i de ovenstående kursgrupper kan selvfølgelig tas enkeltvis, for eksempel språk, norsk, matematikk.

ØKONOMISK ADMINISTRATIV UTDANNELSE

Skoleplanen Merkantile studier gir detaljerte opplysninger om bl. a. følgende kursgrupper.

Handelskoleeksamen*
Grunnkurs i markedsføring*) Samme pensum som på Markedsføringskolen.
Bedriftslederskolen for håndverket, den mindre industri og servicenæringen)**
Del I og II. Har man handelskolen kan man gå direkte på del II.

BI-kurs som tilsvarer BI linje I: Skatterett, Administrasjon av personale, Banklære, Videreutdanning for siviløkonomer, sivilingeniører og bedriftsøkonomer. Kursen på engelsk som NKS har i samarbeid med The American Management Association (AMA).

General Management Skills, Management and the Computer, Marketing Management, Finance and Control.

En lang rekke enkeltkurs innenfor områdene regnskapsvesen, økonomi og statistikk.

markedsføring, organisasjon, rettslære og industrikurs.

TEKNISK UTDANNELSE

Skoleplanen Tekniske studier gir detaljerte opplysninger om følgende kursgrupper.

Elementærtekniker NKS*
Tilsvarer stort sett utdannelsen som gis ved de elementærtekniske skoler eller linjen for tekniske assistenter ved yrkesskolene.
Kurs for 1. klasse av teknisk fagskole *)
Fører fram til 1. klasses årsprøve ved en teknisk fagskole og gir grunnlag for opptak i 2. klasse (forutsatt nødvendig praksis).

Tekniker NKS er en utvidelse av kursen ovenfor. Tilsvarer stort sett utdannelsen som gis ved teknisk fagskole 1. og 2. klasse.

Kurs for 1. klasse av teknisk skole)**
Fører fram til de artiumsprøvene som er nødvendige for å komme direkte inn i 2. klasse.
Ingeniør NKS er en fortsattelse av kursen ovenfor. Tilsvarer stort sett teoretisk og praktisk utdanning ved teknisk skole 2. og 3. klasse, driftsteknikk linje og maskinlinjen.

Arbeidsleder NKS gir en solid teoretisk utdanning for arbeidsledere.

Tekniske tegnere NKS tilsvarer yrkesskolens pensum for tekniske tegnere.
Maskinisteksamen av 2. klasse*) Tilsvarer det halvårige kurset ved maskinistkolene.

En lang rekke enkeltkurs innenfor områdene bil- og motorteknikk, bygg-, anlegg- og VVS-teknikk, driftsteknikk, maskin- og verkstedsteknikk, reguleringsteknikk, sterk- og svakstrømsmeknikk, m.m.

SAMFUNN, HJEM OG FRITID

Denne skoleplanen gir detaljerte opplysninger om følgende kursområder.
Aktuelle samfunnsproblemer, psykologi, språk, litteratur, musikk, tegning og maling, barneoppdragelse, førstehjelp, fotografering, husbygging m.m. De fleste av disse kursene passer godt for brevingsstudier.

*) Fører fram til offentlig eksamen. **) Fører fram til offentlig eksamen og staterefusjon av kursavgiften. Alle NKS-kurs er godkjent av Kirke- og undervisningsdepartementet.

BREV

NKS

Hvis du er i tvil om du skal sende inn kupongen, så klipp den ut med det samme. Når du er så interessert i utdanninge at du bruker tid på skoleannonser, er det på tide å gjøre noe med det.

Skoleplanene er selvfølgelig gratis, og du forplikter deg ikke til noe som helst. Kryss av.

Allmennstudier Merkantile studier Tekniske studier
 Samfunn, hjem og fritid

Navn

Gate/Vei

Postnr./Sted

VM 19-73

SVARSENDING
AVTALE NR. 010/72

NORSK
KORRESPONDANSE-
SKOLE
MAJORSTUA
OSLO 3